

O S Don Innocencio Maximo, Por la
gracia de Dios y de la Santa Sede Aposto-
lica, Obispo de Bertinoro, y de nuestro
santissimo Padre Gregorio por la diui-
na prouidencia Papa Decimoquinto,
Nuncio, y Collector Apostolico en es-
tos Reynos de Espana, con facultad de
Legado a latere; Otro si, Iuez, executor que somos del nego-
cio y causa infraescrita, en virtud de un Breue y letras Apos-
tolicas expedidas por su Santidad, sub anulo Piscatoris, a ins-
tancia, pedimiento y suplicacion de la Religion de la Compa-
ñia de Iesus, que de yuso iran insertas. A los venerables en
Christo Padres señores, Arqobispos, y Obispos de estos Reynos, y
a sus discretos Prouisores, Oficiales, y Vicarios generales, y a
los Cabildos, ansi de las Metropolitanas y Catedrales, como
Colegiales; y a los Curas, Rectores, Beneficiados, clérigos, y a
las demás persona, o personas, a quie lo cōtenido en estas nues-
tras letras toca, o puede tocar en qualquier manera, y a quie
fueren intimadas y notificadas, cuyos nombres y cognombres
aemos aqui por expressados y nombrados, siendolo en su inti-
macion, y a cada uno insolidum. Salud en nuestro Señor Ie-
sus Christo. Sepan que ante nos parecio el Reverendo Padre
Isidro de Arce Religioso, y Procurador general de la dicha
Compañia de IESVS, por las Provincias de Espana, y en
su nombre presento las dichas Bulas y letras Apostolicas de
su Santidad, que para que dellas y de nuestra jurisdicion cōse-
te, las mandamos aqui inserir, cuyo tenor es el siguiente.

GREGORIVS Papa decimusquintus, Ad perpetuam rei memoriam.
Romanus Pontifex militatis Ecclesie regimini insecuribili Diuinæ pro-
videntia sapientia prepositus, & Christi Fidelium sub suavi Religio-
ni iugo altissimo famulantum, eorum praesertim, qui vberes, assiduosque in
vitâ Domini fructus in defessis studijs afferunt, felici statui, atque commodis
intuigilans, non nulla aliquando, quæ rationabilibus causis A postolica Authori-
tate concessa, & decretal sunt, ipsa rerum experientia suadente moderatur, &
intutat, prot cōspicit in Domino salubriter expedire. Alias siquidem a for-
licis recordationis Leone Papa Undecimo prædecessore nostro emanarant li-
teræ tenoris subsequentis, videlicet. Leo Papa Undecimus, Ad per-
petuam rei memoriam. Impositi nobis Apostolici muneri debitum expos-
it, ut in his nostræ authoritatis partes libenter interponamus, per qua-
diffe-

differentijs & controvrsijs, inter Ecclesiasticas personas, evigentibus
e medio sublatis, rarum quiem opportune cōsulamus. Cum itaque alias
felicis recordationis Paulus Papa 3. predecessor noster Societati leſa
ab ipso institute & approbat, eiusque socijs inter alia conciferit, ut
de eis quae in ornamentijs, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus,
seu pro vītu & indumentis eorum, necnon pro annuis certis redime-
dis ad quorū solutionem aliqua domus Societatis predicta obligata
forsitan exiſtēbat, ac de domibus & Collegijs, & eorum pradijs, hortis,
alijsq[ue] locis eisdem socijs haberi concessis, aut de his quæ sibi pro huic
modi rebus, domibus, Collegijs, & hortis emendis per quascunq[ue] perso-
nas pro tempore legari, aut relinqui contigisset, & alijs bonis quibusq[ue]
que per dictam Societatem & illius Collegia possessis & obtentis, ali-
quam decimam etiam Papalem suuere, seu Canonican portionē ex-
hibere, seu q[uo]d preſtationem procurationum, legatorum predicta Sedi,
vel Nunciorum ipſius, aut ordinationū, locorum & exactiōne colle-
ctoriarum seu ſubſidiorum, vel prouisionum quorūcunque minime tene-
rentur, nec q[uo]d id per litteras eiusdem Sedis, aut Legatorum, vel Nū-
ciorum, seu Dioceſanorū predicatorum cuiuscunq[ue] tenoris forent vollo-
quiam tempore compelli poſſent, niſi ipſa littera Apostolica plenam
& expreſſam, ac de verbo ad verbū de indulto, & confeſſione huic
modi, ac de eorum ordine mentionem feciſſent. Et ſi forte per ipſum
Paulum predecessorē vel dictam Sedem de p[ro]ijs legatis dispositis, &
relicti in genere vel ſpecie, decima vel alia portio, ſeu quarta alteri
pie vel non pia cauſa, quomodolibet eatenus confeſſa fuiffent, vel illā
in posterum concedi ſeu ſolvi, aut dari & mandari contigiffet, ſocios di-
et. & Societatis, ac illorum domus & bona quacunque & eis legata
& relictā, aut alias in eorum fauorem diſpoſita in confeſſionib[us] &
mandatis huicmodi minime comprehendendi decreuerit & voluerit, niſi
de ipſis, ac predicto decreto, & voluntate, non per clauiſulas generales
idem impoſtantes, ſed vera & expreſſa, atque ſpecifica mentio fieret
in eiusdem. Et alias prout in litteris Apostolicis eiusdem Pauli prede-
cessoris, ſub data anno Incarnationis Domini 1549. xv. Kalen.
Novembri, Pontificatus ſui anno xv. expeditis. Cumque deinde re-
colenda memoria Pio P[er] a 4. pro parte Tr[ad]iſti Generalis & uni-
uerſa Societatis predicta expoſito, quod quamuis dictus Paulus Pre-
decessor eandem Societatem eiusque personas à decimarum, & aliarū
quarūcunque impositionū ſolutione exiſſeret. Quia tamen id diſſertis
verbis non videbatur explicatum, necnon in exemptione illis confeſſa
huicmodi de domibus probationis & collegijs eiusdem Societatis, non
tamen professorum domibus, que iuxta regularia illius instituta bo-
na ſtabilitia habent, aut habere poſſunt ſpecialis mentio facta nō fuerat
moleſtiam

2

molestiam ipsis inferre, ac domos probationis & Collegia, ipsius Societatis super exemptione huiusmodi perturbari posse tempore procedente timebant. Idcirco supplicationibus Prepositi Generalis & Societatis predictorum inclinatus priuilegia & exceptione, ac cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis litteras Pauli predecessoris predictas & illarum vigore, Domos, & Collegia eiusdem Societatis, & ubilibet consituta & inde sequitur, quacunque iuxta tenorem litterarum, earundem Apostolica auctoritate & certa sciencia, confirmavit, & approbavit, ac etiam plenarie innovauerit, & de novo quatenus opus esset cocesserit, nec non illis perpetua & inuiolabilis firmitatis robur adiecerit omnesque & singulos iuris & facti defectus siqui forsitan interuenissent in eisdem super pleuerit. Et nihilominus pro posteriori cautela & niueriam Societatem, omniaque & singula illius domos Probationis & Collegia, & ubilibet existentia, praesentia, & futura, eorumque personas, fructus, redditus, prouectus, & bonorum Ecclesiasticorum, secularium & regularium, quoruicung, illis pro tempore minorum, aliaque res & bona quacunque a quibus suis decimis etiam in Papalibus, pradialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & alijs ordinariis oneribus, etiam pro expeditione contra infideles defensione patria & alias quomodolibet etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum instantiam pro tempore imponitis, etiam se in illorum impositione caueretur, quod nulla prorsus exemptio cuique aduersus illa suffragetur. Ita quod Societas eiusque Domus & Collegia, fructus, res, & bona predicta semper ab illis, abs que declaratione de super facienda excepta esset & esse ceteretur perpetuo liberauerit, exemerit, & alia fecerit, prout in eiusdem Tij predecessoris in forma Brevis, sub data die 19. Augusti 1561. Pontificis sui anno II. Et cum demum Tia memoria Gregorio Papa XIII. etiam predecessori nostro pro parte, tunc existentis Prepositi Generalis eiusdem Societatis lege, pariter exposto quod licet predictus Paulus 3. predecessor volens dictam Societatem per eum Apostolica auctoritate institutam & approbatam, illiusque socios favore prosequi gratia specialis, inter alia eidem Societari & sociis supra memoratam exemptionem a decimis concessisset & indulgisset, & successiuè Pius 4. litteras ipsius Pauli 3. ut supradictum est confirmasset & approbasset, & alia concessisset, prout in singulis supradictis Pauli, & Tij predecessorum litteris plenius continebatur, nihilominus quia in illis nulla de constitutio re me. Innocentij Papa 3. similiter predecessoris nostri in Concilio generali super decimis edita, qua incipit. Nuper, expressa & specifica mentio facta, neque ei specialiter & expresse derogatu fuerat. Ide Prepositus dubitabat singulas litteras predictas de subreptionis seu nullitatis virtute notari & Societati, illiusque, dominibus & Collegijs, & personis predictis.

dictis minus viiles reddi, aut illa super exemptione, huiusmodi molestari vel perturbari posse tempore procedente, idem Gregorius praeceptor quarumcunque litium & causarum super premisis iam forsitanotarum statum, & merita ac nomina, & cognomina iudicum, & colligantium, ac titulos, & iura eorum pro expressis habens, et ipsius Propositi Generalis supplicationibus ea in parte inclinatus voluerit, ac Societati illiusque domibus, etiam Probationum, Collegijs, & personis predictis auctoritate Apostolica concesserit, quod singula littera predicta cum exemptionibus, caterisque omnibus & singulis in eis contentis clausulis & decretis processusque habiti per eosdem & inde sequuta quacunque valerent plenariae roboris firmitatem obtinarent, ac eis quibus concessa existebant perpetuo suffragarentur in omnibus & per omnia, perinde ac si in illis de Constitutione Innocentij predecessoris, & seu Concilij generalis huiusmodi specifica & expressa mentio facta, eique specialiter & expresse derogatum fuisset, prout idem Gregorius predecessor dicta Constitutioni ad effectum premissum specialiter & expresse derogauit, decernens, ita in quibuscumque causis pendientibus & futuris, per quoscumque Iudices & Comissarios quavis auctoritate fungentes iudicari & definiri debere irritum quoque & inane, quicquid secus super his, & quoquam quavis auctoritate scieter vel ignoranter contigisset attentari, & alias prout in eiusdem quoque Gregorij predecessoris in forma Brevis, sub data die 1. Januarij M.D.

LXXVIII. Pontificatus sui anno sexto, expeditis litteris plenis continetur. Cunque sicut accepimus ex eo quod occasione predicatorum Priorum Religiosorum dicta Societatis, se eorumque domos etiam Probationum, Collegia & loca, ac pradia res & bona quacunque a solutione etiam decimarum, quae Parochialibus, & alijs Ecclesijs de iure vel consuetudine, seu quovis alio titulo vel causa debentur, exceptos esse. Contra vero Metropolitanarum & Cathedralium, ac aliarum Ecclesiarum Archiepiscopi, Episcopi, & alijs Praesules venerabiles fratres & Capitula, ac parochialium Ecclesiarum Rectores Regnorum Castellorum & Legionis, dilecti filii ipsorum Religiosos Societatis Iesu tali exceptione, in maximum illorum preiudicium abuti pretendunt inter illos dudum super hoc diuersa lites, & controuersia orta, & in causa seu causis huiusmodi ad aliquos actus auctorium fuerit, & licet demum de incunda inter ipsas partes aliqua concordia tractatum, & in Congregatione generali Capitulorum, & totius Cleri dictorum Regnorum in Civitate Vallisoletana de anno M. D CII. habsta diuersa propositiones hinc inde inter ipsas partes, ad effectum huiusmodi concordia ineundi factae fuissent, nihilominus aliquid conclusum non extiterit, sed utraque pars negotium istud ad Romanum

num Pontificem remiserit. Nos qui inter Ecclesiasticas personas pacem & quietem perpetuò vigere & conservari sincero desideramus affectu remissionem huiusmodi acceptantes, negotium huiusmodi iusitie felicis recordationis Clementis Papa VIII. predecessoris nostri matre re discussum & examinatum, pro equitate terminare, ac omnē ulcerioris controvērsie & discordia inter dictas partes occasionē praeclidre statuimus. Idcirco singularū Pauli, Pij, & Gregorij predecessorū, & aliarū quarumcunque in favore predicta Societas super huiusmodi exēptione expeditarū litterarum veriores, ac totos tenores & datas praesenti bus pro plenē & sufficienter expressis & ad verbum insertis, habētes. Necnon quascunque lites & causas premissorum occasione, hactenus inter venerabiles fratres Archiepiscopos, Episcopos, & alios Presules fratres nostros & quasuis Metropolitanae, Cathedrales, Collegiatas, Parroquiales, & alias Ecclesiasticas, parumque Capitula, Collegia, Religiores, & alias Ecclesiasticas personas dictorum Regnorū ex una & dictam Societatem, & quasuis illius domos etiam professorum, necnon Collegia, domos Probationis & alia loca quacunque ex altera partibus: coram quibuscumque iudicibus etiā nostri Sacri Palati Apostolici, Rota Auditoribus, ac etiam sancte Romana Ecclesiae Cardinalibus, & in quacunque instantia, tam coniunctim, quam diuīsim pendent, quorum status & merita & nomina ac cognomina iudicū & collitigātum presentibus similiter pro expressis haberi volumus in eisdē statu & terminis, in quibus reperientur ad nos harum seriē auocates, illasque penitus extinguentes, ac quascunque sententias, litteras executoriales, ad favorem Societatis, seu illius domorum, seu Collegiorū aut alicuius illorum quomodolibet latas & relaxatas & etiam forsitan exequitas. & alias quascunque prouisiones quomodolibet & quandocunque ad eorundē favorem expeditas revocantes, & ad presentium prescriptum reducentes, ac perpetuum partibus ipsis super premisis omnibus & singulis silentiū imponentes salutis tamen quibuscumque concordijs, seu transactionibus inter partes initis, quas in sue robore remanere volumus. Motu proprio & ex certa scientia, ac matura delibera tione, nostris de que Apostolica potestatis plenitudine harum seriē perpetuo statuimus, decernimus, & ordinamus, ut ex nunc deinceps perpetui futuri temporibus predicta Societas, & illius Domus etiam probationum, atque Collegia & loca quacunque ubiuis locorū in Predictis Regnis Castellz, & Legionis existentia ratione prediorum, posse vinarum, oluetorum, terrarum, horotorum, & bonorum quorūcunque, que nunc possident quomodocunque & indecumque ad eos pertinent, aut per eos adquisita fuerint, & etiam

eorum que in posterū perpetuis, futuris temporibus, ex nonis Domorū, seu Collegiorum fundationibus, aut alijs largitionibus, donationibus, legatis, testamētis, codicilis, seu ultimis voluntatibus dumtaxat adquirent, & non solum eorum, qua locare & arrendare solent, sed etiam eorum, qua per proprios colonos, ac proprijs quoque manib[us] excolant, loco decima vigesimam, scilicet ex singulis viginti unum, eorum fructuum, cuiuscunque generis & speciei quos in illis colligunt, necnon pecorum, & aliorum animalium, qua in illis enutriunt, pescationum, animalium, aliarumque rerum & specierum, de quibus de iure, vel consuetudine decimari solet Ecclesijs, quibus aliquin circumscriptis dictis privilegijs, decima per solui deberet per soluere teneantur & obligati existant, & quia eueniare poterit, ut Religiosi dicta Societas alia prædia possessiones, terras, & bona emptionis titulo in posterū adquirant, aut prædia, terras & bona extraneorum excolat, vel per eorum colonos excoli faciant. Nos ne super bonis in posterū madquirendis, aut excolendis huiusmodi, & alijs supra deductis noua controuersia deinceps oriatur declaramus, ac pariter statuimus & ordinamus, quod ratione eorum prædiorum, possessionum, terrarum, & bonorum, que emptionis titulo adquirent, aut que titulo locationis ab alijs conducterint, ipsi colent, aut coli faciant, no vigesimam sed integrā decimam ijs Ecclesijs, quibus & prout antequam ipsi Religiosi illa tenerent, debebatur, pariter soluere teneantur & obligati existant. Ab hismodi autem vigesima seu decima solutione, hortos seu viridaria, que apud eorum domos seu Collegia intra Ciuitates & oppida habuerint: necnon etiam unum tantum prædiolum in agro pro una quaque domo seu Collegio quod tamen muris circumdata sit, & quatuor farnegarum illarum partium mensuram non excedant, exempta esse voluntus & ordinamus: decernentes ipsos societatis Iesu Religiosos ad media decima seu vigesima, & integrā decimā huiusmodi respectiū solutionem faciendam de cetero omnino teneri, & ad id censuris & penis Ecclesiasticis, alijsque opportunis iuriis & facti remedij aque, ac non exemptos cogi & compelli posse, neque ab huiusmodi media decima, seu vigesima, vel integrā decimā solutione prædictarum Pauli, Petri, Gregorij, aut aliorum Pontificum predecessorum litterarum, aut alio quouis preteritu, causa vel occasione, esilire vel deficere vllatenus posse. Ipsos vero Archiepiscopos, Episcopos, ac presules, Capitula, & Rectores Ecclesiarum prædictarum, & alias personas Ecclesiasticas, quibus huiusmodi media, & integrā decimā respectiū debebutur solutione, prout à nobis ut prefertur statutū est, contentos esse debere. Presentes quoque litteræ ex eo quod partes ipse premisis non consen-

consenserint, aut alio quo quis praetextu de subreptionis vel obreptionis,
 aut nullitatis vicio, seu intentionis nostrae, vel alio quocunque defectu
 notari, impugnari redargui, aut infringi, suspendi, limitari, retracta-
 ri, reuocari, aut in ius vel controuersiam vocari, seu ad terminos iu-
 ris reduciri, aut aduersus illas quodcumque gratia vel iustitiae remedium
 impetrari nullatenus posse, sed semper ac perpetuo validas & efficac-
 es existere, & fore, ac illis omnibus & singulis quos concernunt ple-
 nissime suffragari, ac ab illis respectu obseruari debere. Sicque & non
 aliter, per quo scimus, Iudices ordinarios & delegatos etiam causarum Pa-
 latij Apostolici Auditores, ac sanctae Romana Ecclesie Cardinales etiam
 de latere Legatos, ac Sedis Apostolicae Nuncios sublata eis & eorum
 cuiilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & autho-
 ritate iudicari & disiniri debere, ac irritum & inane si securus super ijs
 a quo quam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit at-
 tentari. Quo circu[m] venerabilif[er]atri Archiepiscopo Toletano, ac dile-
 cto filio causarum Curia Cameræ Apostolice generali Auditori, &
 nostro & Apostolice Sedis in Regnis Hispaniarum Nuntio, per pre-
 sentes committimus, & mandamus quatenus ipsi vel duo, aut unus
 eorum per se vel ali[u], seu alios presentes litteras, & in eis contenta
 quocunque, ubi & quando opus fuerit, & quoties pro parte tam Socie-
 tatis, quam Capituloru[m] & alioru[m] predictoru[m], seu alicuius eoru[m] fuerint
 requisiiti soleniter publicates, illisq[ue] in premisis officiis defensionis præ-
 sidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos co-
 rumde præmissorum effectu pacifice frui & gaudere. Non permitte[re]tes
 illos, aut aliquos illorum desuper a quoquam quauis auctoritate quo-
 modolibet indebet molestari. Cōtradictores quoque ac præmissis non
 parētes eiisque auxiliū, consilium vel favore publice, vel occulte, directe
 seu indirecte, quomodolibet prestantes per cesuras, & panas Ecclesiasti-
 ticas aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione post habi-
 ta compescendo invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sa-
 cularis. Non obstatibus Pauli, Tij, Gregorij, & aliorum Pontificis
 prædecessoru[m] litteris, ac simili memoria Bonifacij Papa Octavi, etiam
 p[re]decessoris nostri, de una & in concilio generali edita, de duabus
 dietis, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate presentiu[m] ad tu-
 dicium non trahatur, alijisque Apostolice ac in uniuersalibus, Provin-
 cialibusque & Synodalibus Cœilijs editis generalibus vel specialibus,
 constitutionibus, & ordinationibus, ac regulis Chancellariae, nostra &
 presenti de iure questo non tollendo, necnon tam ipsius Societatis,
 quam quarucunque Ecclesiarum Metropolitanarū, Cathedraliū, Col-
 legiatarū, Parochialium, & aliarum etiam iuramento confirmatione

Aposto-

Apostolica, & el quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetis
dimibus priuilegijs quoque indultis & litteris Apostolicis, illis eorum
que superioribus & personis in genere vel in specie, sub quibuscumque
tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis deroga-
tioris, aliisque efficacioribus & in solitis clausulis ac irritatibus, & alijs
decretis etiam in forma brevis, tam per nos, quam quosvis predecessores
nostros, ac etiam dicta Sedi legatos etiam ad quoru[m] Imperatorum,
Regum, ducum instantiam, aut etiam motu proprio & ex certa scientia
ac de Apostolica potestatis plenitudine, aut etiam consistorialiter etiam
per diem generalis legis & statuti perpetui quomodolibet concessis, ac
etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis etiam mari magno,
bulla aurea aut alias nuncupatis. Quibus omnibus & singulis etiam
si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica, expressa & individua, non autem per clausulas gene-
rales idem importantes mentio, seu quevis alia expressio habenda, aut
aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi
ac si de verbo ad verbum inferrentur, presentibus proficenter ex-
pressis habentes, illis alias in suo labore permansuris hac vice dumta-
xat specialiter, & expresse derogamus contrarijs quibuscumque. Seuf
aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indulatum quod in-
terdici, suspendi, vel excommunicari non posint per litteras Aposto-
licas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de
indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem & presentium tran-
sumptis etiam impressis, manu alicuius Notarii Apostolici publici sub
scriptis, & sigillo alicuius persona in dignitate Ecclesiastica constituta
munitis eadem pro fide adhibeatur, que ipsis presentibus adhibere
tur, si forent exhibita vel ostensa. Dat. Roma apud Sanctum Marci
sub annulo Piscatori, die 23. Aprilis 1605. P.N. anno Primo.

N O S Quibus plerè constat quam præclara dicta Societas eximere, er-
ga Sedem Apostolicam obedientia & obseruanse, ac propria voluntatis
specimina semper ediderit, quodque ab ea maximi, & ubertini in Ecclesia
Catholica spirituales fructus defluxerint, & continuè defluat. Religiosq;
Collegiorum & domorū eiusdem Societatis, in predictis Regnis cōsisten-
tium ad Gēliliū & infidelium partes transmissi gravissimis laboribus, in
cōmodis, & periculis suis, Rem Christianam in Philippinā, Peruvia, Méxi-
cana, Paracaurati, & noui Regni Province, totaq; India Occidentali tueri,
& conseruare, ac etiam Domino cooperante augere non desinant, & in pri-
mo dictis Regnis, sicut accepimus Religiosi aliorum Ordinū aliquas deci-
mas ratione bonorum, quæ proprijs manib; & sumptibus excolunt, sol-
uete, seu prælare non consueverint. Distam Societatem, ac illius Colle-
gia, domos & alia loca in primo dictis Regnis existentia, specialibus favori-
bus, & gratijs prosequi volentes, necnon Praepositum Generale eit. de So-
cietatis, ac domorum & Collegiorum aliorumq; locorū, huiusmodi singu-
lares

lares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti alij
que Ecclesiasticis sententij, censuris, & poenit, à iure vel ab homine qua-
nis occasione, vel causa latet, si quibus quomodolibet in nodata existunt ad
effectū præsentium dumtaxat consequendū, harum seriē absoluentes & ab
solutos fore censentes, supplicationibus, pro corū parte nobis super hoc hu-
militer porrectis inclinati, eidem Societati quod de cetero perpetuis futu-
ris temporibus illa, omniaque, & singula illius domus Collegia, & loca vbi-
cunque in primo dictis, tamen Regnis dumtaxat existentia, præsentia, & fu-
tura ad solutionem & præstationem decimæ integræ vel dimidiae ratione
prædiorū, possessionum, vinearum, oliue rum, terratum, locorum & alio
rum bonorum quorūcunq; eiudem Societatis in primo dictis Regnis,
dumtaxat & quæ proprijs manibus aut sumptibus & per proprios colonos,
nūc excolūt & protēpore excoluerint, sive prædia possessiones oliveta, &
alia bona huiusmodi ad Societatem, illiusque domes & Collegia, & alia lo-
ca prædicta ex eorum fundatione, aut alijs largitionibus, donationibus, le-
gatis, testamentis, codicillis, aut alijs ultimis voluntatibus, vñionibus, applica-
tionibus, cōcessionebus, emptionibus, aut alijs adquisitionibus, ac alias quo-
modocunque & qualitercunque hactenus iam sint acquisita, sive in posterū ad
candem Societatem Religiososque illius deferri cōrigent, nisi prout alijs
Men dicantes soluere confuerunt minimè tenentur, Præsertim Leonis
prædecessoris, huiusmodi litteris in alijs omnibus firmis, Et illatis rema-
nentibus, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indul-
gemus, nec illos per Archiepiscopos, Episcopos, Præfules, necnon Ca-
pitula, Collegia, & Rectores Metropolitanarum, Cathedralium, Collegia-
tarum, Parochialium aliarumque Ecclesiarum primo dictorum Regno-
rum nunc & pro tempore existentes, & quo quis alios ad solutionem deci-
marum huiusmodi ratione honorū eiudem Societatis quæ proprijs mani-
bus, vel sumptibus ut præfatur excolunt seu excoli faciunt, aut excolet
aliter facienda, quam prout dicti Mendicantes soluere confuerunt, cogi-
aut compelli posse, minusque eos desuper earumdem litteratum Leonis
prædecessoris, seu quocunque alio colore vel ingenio publicè vel occultè,
directè, vel indirectè molestar, perturbari, aut inquietari præsentisque
has nostras litteras ex eo quod moderni Arcihepiscopi Episcopi, alijs; Præ-
fules, necnon Capitula, & Rectores prædicti & alijs quicunque in præmis-
sis interesse, quomodolibet habentes vel habere prætententes eisdem præ-
missis non consenserint, ad eaque vocati non fuerint, aut alias ex quocun-
que etiam enormissimæ lassionis, seu alio capite quantumvis legitimo, &
juridico de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitaris vitiis, seu inten-
tionis nostra, vel alio quopiam defectu Notari, impugnari, retractari
infringi, annullari, aut in ius vel controversiam vocari, aut ad viam seu ter-
minos iuris reduci, sive aduersus illas quocunque iuris, gratiæ, vel faci-
rē medium impetrari, seu cōcedi nullatenus vñquam posse sed illas semper
& per etuo validas, & efficaces esse & fore, ac eidem Societati illiusque
domibus Collegijs & alijs locis prædictis quæ concernunt, & in futurum
concernere poterunt plenissime suffragari, ac ab omnibus ad quos spectat
& spetauit in futurū obseruari, sique & non aliter per quoscumque Iudi-
ces ordinarios Commissarios, etiam causarum Palatij Apostolici Auditio-
res & S.R.E. Cardinales etiam de latere legatos, ac Sedis Apostolice Nun-
cios

elos sublata eis, & eorum cuilibet quavis alter iudicandi & interpretandi
facultate & autoritate, vbique iudicari & diffiniri debere, ac irruere & inspec-
ti securus super his, à quoquā quavis auctoritate sc̄r̄tar vel ignoranter con-
gerit attēntari decernimus. Quo circa venerabilibus fratris Innocentio
Episcopo Britonoriēsi, moderno, & protēpore existenti nostro & Apōsto-
lico sedis in Regnis Hispaniarum Nuntio, ac Andrea Episcopo olim Con-
chensis hæritice prauitatis in eidem Regnis Hispaniarum Inquisitori gene-
rali, necon dilecto filio causarum curia camera Apostolicā generali Au-
ditori per presentes comitimus, & mandamus quatenus ipsi vel duo aut
vnus eorum per se vel alium seu alios præsentis litteras, & in eis conten-
ta quæcumque vbi & quando epus fuerit, & quoties pro parte dictorum
Præpositi Generalis, & Religiosorum, seu aliquius eorum fuerint requisiti,
solemniter publicantes eisque in præmissis efficacis deferensionis præsidio af-
fistentes faciant præmissa omnia ab omnibus, quos illa concernunt, inuicio-
labiliter obseruari, ipsoque Præpositum Generalem, & Religiosos, seu
aliquem illorum præmissis omnibus, & singulis pacificè frui & gaudere. Nō
permittentes eos desuper per quoscunque quomodolibet indebet molesti-
ari, contradictores quolibet, & rebelles per sententias, censuras, & pe-
nas Ecclesiasticas, aliqua opportuna iuris, & facti remedia appellacione post
posita compescendo, legitimisque super his habendis feruatis processibus
sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus agrauando inuoc-
ato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus
singulis præmissis ac nostra, & Cācellariæ nostræ regula de iure quæstio nō
tollendo, necon pia memorie Bonifacij Papa Octavi, etiā prædecessoris
nostræ de vna, & in Cōcilio generali edita de duabus dieris, dum modo ultra
tres dieras aliquis auctoritate presentiū ad iudicium non trahatur, ac alijs qui
busuis Apostolicis etiā in vniuersalibus Provincialibus, & synodalibus Cō-
cilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus,
necon tū ipsius Societatis, illius, & domorū, Collegiorū, & aliorū locorum
prædictorū, quā quaruncunq; Metropolitanarū, Cathedraliū, Collegiatarū
Parochialium, & aliarum Ecclesiasticarum primis diſcoram Regnorum
etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia robo-
ratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs queque indultis, & litteris Apōsto-
licis eisdem Archiepiscopis sive Episcopis eorumque Ecclesijs Capi-
tulis, & Canonis, ac alijs quibusuis personis, sub quibusunque tenoribus
& formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis incontrariū forsitan quo-
modolibet concecis, confirmatis, & innouatis, aut si aliquibus communici-
ter vel diuīsim ab eadem sit sede indultum quod interdici, suspendi, vel ex
comunicari non posint per litteras Apōstolicas non facientes plenam, &
expressam, ac de verbo ac verbis de induito huiusmodi mentionē. Qui-
bus omnibus etiam, si de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifi-
ca & expressa mentio præsentibus facienda foret, illorum tenores præsen-
tibus pro plenē & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo rebore
permanstrishas vice dumtaxat specialiter & expr̄ esse de regemus cateris-
que contarijs quibusunque. Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub
annulo Piscatoris die decimaquinta Februario, 1623. Pontificatus nostri
anno tertio. S. Cardinalis Sancte Susanna.

*Tanſi presentadas las dichas Bulas y Letras Apóstolicas
de ſuſo*

de suyo incorporadas, nos pidio y suplicò mandassemos aceptar la jurisdiccion que por ellas su Santidad Nos dava y concedia, y procediessemos a su ejecucion y cumplimiento, dando nuestras letras y mandamientos, con penas y censuras en forma, llevandolas y hazriendolas llevar a pura y devida ejecucion, con efecto y justicia. Y por Nos vista (auiendo con la devida reverencia y respeto, aceptado la jurisdiccion, procediendo a su ejecucion y cumplimiento.) Mandamos dar ydimos las presentes. Por las cuales, y por la autoridad Apostolica a nos concedida, de que en esta parte vsamos, exortamos, requerimos, y siendo necesario manda mos, en quanto a los dichos señores Arcobispos y Obispos, en virtud de Santa obediencia y sopena del emredicho del Ingreso de sus Iglesias, y suspencion de los actos Pontificales, y de cada mil ducados aplicados para gastos de la Camara Apostolica. Y en quanto a los dichos Cabildos, ansi de las Metropolitanas, Catedrales, como Colegiales, (como dijio es) Sopena del ingreso de sus mesas Capitulares, y de cada mil ducados aplicados segun dichos. Y en quanto a cada uno de los capituloares de los dichos Cabildos, y a los Curas, Rectores, Beneficiados, Clerigos, y a las demás personas o personas, a quienes lo contenido en estas nuestras letras, toca o puede tocar en qualquier manera, y aquien fueren intimadas y notificadas, cuyos nombres y cognobres, auemos aqui por expressados, siendo esto en su intimacion, y a cada uno, y qualquier dellos individuo, como a todos, en virtud de Santa obediencia, y so pena de excomunica Apostolica, trinacanonica, multatione premissa en derecho latente sentencia, y de cada quinientos ducados, aplicados en la forma dicha, que siendo requeridos con estas nuestras letras por parte de la dicha Compania de Jesus, en las diuidas Bulas Apostolicas de suyo insertas, y las guarden y cumplan, hagan guardar, y cumplir en todo y por todo, segun y como en ellas se contiene, sin yr ni venir en maniera alguna, ni por ninguna causa ni razon contraria y tenor y forma, y lo cumplan ansi los unos y los otros cada

cada qual en quanto le toca e incumbe, tocare e incumbiere.
Con apercibimiento que lo contrario haziendo procedere-
mos contra los rebeldes, contumaz es e inobedientes, a agrau-
acion, reagruauacion, declaracion y ejecucion de las dichas
penas y censuras por todo rigor de derecho. Y queremos y
mandamos, que a los traslados de estas nuestras letras estian
impresso, y sellados con nuestro sello ordinario, y firmados
de nuestro Secretario infraescrito, se les de la misma fe y
credito q a las presétes originales. Por cuyo tenor mandamos
a qualquier Notario, o Escrivano para ello requerido por
parte de la dicha Compañia de Iesús, so pena de excomunio
mayor latē sententiae, notifiquen las presentes a las perso-
nas que se les pidiere y van dirigidas. Y de todo de fe sin las
detener pagandoles sus deuidos derechos. Dadas en Ma-
drid a veinte y nueve de Abril de mil y seiscientos veinte y
tres años. Innocēt. Episcop. Bettinori, Nunt. Apost.
Por mandado de su Señoria Illusterrima. Bartolome
Gutierrez Notario, Secretario.

Obrerida Con suyo y de suyo fe

Bartolome Gutierrez
not^o J